

**Svarbios datos mūsų krašte  
kovo 20 – 26 d.**

**27 d. – 1909 m.** Kadagynų kaime, Kretingos rajone, gimė kunigas salezietis, misionierius **Antanas Perkumas**.

**27 d. – 1931 m.** gimė prozininkas, mokytojas ekspertas **Vytautas Mizeras**.

**27 d. – 1958 m.** gimė Kretingos pranciškonų vienuolyno atkūrimo dalyvis, poetas, žurnalistas, pedagogas **Edmundas Atkočiūnas**.

**27 d. – 1959 d.** Kretingoje gimė literatūros tyrinėtojas, humanitarinių mokslų daktaras **Gintaras Lazdynas**.

**29 d. – 1970 m.** gimė poetė, dėstytoja **Aušrinė Zulumskytė**.

**30 d. – 1913 m.** gimė žurnalistas, JAV lietuvių bendruomenės veikėjas **Jonas Juška**.

**30 d. – 1861 m.** gimė rašytoja, kultūros, visuomenės veikėja, knygnešė, pirmojo viešo lietuviškojo spektaklio Palangoje organizatorė ir režisierė **Gabrielė Petkevičaitė-Bitė**.

**30 d. – 1921 m.** pagal Arbitražo komisijos nutarimą Latvijos civilinė ir karinė valdžia pasitraukė iš Palangos.

**30 d. – 1943 m.** gimė pedagogas, chorvedys, Kretingos raj. Garbės pilietis **Petras Pučkorius**.

**31 d. – 1880 m.** gimė dailininkas, trijų pano Kretingos banko rūmams kūrėjas **Petras Kalpokas**.

**31 d. – 1921 m.** Lietuvai atgavus Palangą iš latvių, ant Birutės kalno vyko didelės iškilmės.

**31 d. – 1921 m.** Palangoje įsteigtas kurortui tvarkyti komitetas, kuris vėliau reorganizuotas į kurorto inspekciją

**31 d. – 1884 m.** Šlaveituose, Kretingos rajone, gimė prozininkė **Stasė Paulauskaitė Vaineikienė**.

**31 d. – 1934 m.** mirė kunigas, publicistas, vertėjas, draudžiamos lietuviškos spaudos platinimo organizatorius **Julijonas Jasenskis**.

# Ant gimnazijos sienos – milžiniškas Jurgio Pabrėžos paveikslas

## Aušrinė SINUŠAITĖ

*2021-ieji paskelbti Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos metais, minint 250-ąsias šio kunigo, botaniko, vieno iškiliausių XIX a. Lietuvos švietėjų gimimo metines. Ta proga jo vardu pavadintos universitetinės gimnazijos fojė nutapytas J. A. Pabrėžos paveikslas.*

### Pasikvietė buvusį mokinį

Paveikslą nutapė Kretingoje gimęs ir augęs knygų iliustratorius, visuomenininkas Andrius Seselskas, dabar gyvenantis Kelmėje ir ją laikantis savo namais.

Andrius pats mokėsi Jurgio Pabrėžos universitetinėje gimnazijoje, tad jam šis darbas mielas širdžiai: „Aš ir pats devynias klases čia baigiau, tad visai gera sugrįžti – tokie lyg ir sentimentai. O kartu ir man pačiam smagu sugrįžti ir palikti savo darbą jau pažįstamoje vietoje – ten, kur užaugau. Pajuokavome su direktoriumi, kad mokyklos metais už sienų pašymą mane būtų net ir nutempę į direktoriaus kabinetą, o štai dabar man už tai sumoka“.

Paprašytas menininkas pasakojo, kaip sulaukė pasiūlymo: „Tiesiog sulaukiau prašymo ta proga sukurti Pabrėžos portretą, tad tai ir yra portretas. O kadangi paties jo atvaizdo niekur nėra išlikusio – apart medinio biusto, būtent remdamasis juo ir kūrė. Tikslas toks ir buvo, kad iš to medinio biusto perkeltčiau ant sienos



*Buvęs Jurgio Pabrėžos universitetinės gimnazijos mokinys Andrius Seselskas nutapė milžinišką šios iškilios XIX a. asmenybės paveikslą. Autorės nuotr.*

tikrovišką ir gyvą portretą”.

### Tapė aštuonias dienas

„Pabrėžą pasirinkau pavaizduoti ir kaip autoritetą. Štai šalia – ir jo paties svarbiausias kūrinys, – tęsia A. Seselskas. – Su ta mintim, kad vaikai čia mokydamiesi, bevaikščiodami galėtų geriau susipažinti, lygiuotis į jį, būti kažkuo panašūs. Mintis yra tokia, kad vaikai mokykloje auga, todėl aplink portretą puikuoja mokyklos augalija. Tai – tarsi palinkėjimas į kažką užaugti“.

Net jeigu paveikslo autorius augalams suteikė ir simbolinę prasmę, bet iš tiesų jie atspindi ir J. A. Pabrėžos asmenybę. Juk jis buvo pirmasis Lietu-

vos floros tyrinėtojas, parengė apie 50 darbų botanikos tema, apibūdino 643 augalus, surinko herbariumą iš 800 augalų rūšių.

A. Seselskas prisipažįsta, kad į Kretingą atvyko specialiai dėl šio darbo, bet užtruko visai neilgai. Lenkdamas pirštus trečiadienį skaičiavo aštuntą dieną.

Pabaigęs darbus ir savo iliustruotomis knygomis apdovanojęs mokyklos direktorių Kęstutį Trakšėlį, keliaus namo į mylimą Kelmę.

Ir štai nuo šiandien, vis dar kvėpiantis dažais, Andriaus kūrinys „gaudo žvilgsnius“ visų ateinančių į universitetinę gimnaziją.